

Kvinno- och familjhälsa I Women's and Family Health I

12 högskolepoäng

12 credits

Ladokkod: B2BK11

Revision: 3.0

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom vård- och polisarbete 2020-10-21

Gäller från: VT 2021

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Sexuell och reproduktiv hälsa (A1F)

Utbildningsområde: Medicin

Ämnesgrupp: Medicin

Förkunskapskrav: Godkänt resultat på följande kurser som ingår i Barnmorskeutbildning 90 hp:

- Profession, teori och metod, 7,5 hp
- Kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa, 6 hp
- Det normala barnafödandet, 9 hp

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursen omfattar teoretisk och klinisk utbildning rörande grundläggande kunskaper och färdigheter vid handläggning och vård inom mödrahälsovård och BB-vård. I kursen tränas studenten att integrera och omsätta teoretiska kunskaper i självständigt vårdande.

Inom mödrahälsovård ingår grundläggande kunskaper avseende vård och undervisning i samband med graviditet, stöd i föräldraskap, antikonception och barnmorskans hälsofrämjande arbete.

Inom BB-vård ingår grundläggande och fördjupade kunskaper i vård och undervisning av kvinna, barn och familj vid normalt och komplext puerperium, samt vid amning och alternativ tillmatning.

I kursen ingår även grundläggande kunskaper om lagar, förordningar och teorier samt reflektion kring intersektionella aspekter relaterat till barnmorskans ansvarsområde. Kursen innehåller också amning och amningsupplevelsens betydelse för hållbar utveckling. För att möjliggöra fördjupade kunskaper och självständighet ingår att kritiskt reflektera över personlig yrkesväxt samt identifiera ytterligare behov av kunskap.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

1. Kunskap och förståelse

1.1 redogöra för barnmorskans ansvar och roll inom mödrahälsovård, antikonceptionsrådgivning och BB-vård,

1.2 redogöra för gällande lagstiftning och riktlinjer avseende vård inom mödrahälsovård, antikonceptionsrådgivning och BB-vård

1.3 beskriva patientperspektivets betydelse för barnmorskans vårdande inom mödrahälsovård, antikonceptionsrådgivning och BB-vård,

1.4 identifiera och reflektera över teorier, modeller och begrepp som ligger till grund för barnmorskans vårdande inom mödrahälsovård, antikonceptionsrådgivning och BB-vård,

1.5 argumentera för tillämpning av evidensbaserad vård inom mödrahälsovård, antikonceptionsrådgivning och BB-vård,

1.6 identifiera och reflektera kring didaktiska strategier vid hälsofrämjande arbete och stöd i föräldraskapet.

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 tillämpa hälso- och sjukvårdslagstiftning och evidensbaserad kunskap som berör barnmorskans verksamhet inom mödrahälsovård, antikonception och BB-vård,
- 2.2 utifrån ett patientperspektiv planera, bedöma, genomföra och utvärdera vård och stöd vid normal graviditet, samt vid normalt och komplext puerperium inom mödrahälsovård och BB-vård.
- 2.3 informera, undervisa och vårda kvinnor vid amning och amningskomplikationer samt vid alternativ tillmatning,
- 2.4 undervisa och stödja blivande och nyblivna föräldrar i hälsofrämjande levnadsvanor och föräldraskap,
- 2.5 genomföra adekvat vård av friska, sjuka och för tidigt födda barn samt stödja interaktion och anknytning mellan barn och föräldrar,
- 2.6 under handledning och utifrån ett patientperspektiv planera, genomföra och utvärdera rådgivning och förskrivning inom antikonception som krävs för att erhålla förskrivningsrätt av läkemedel i födelsekontrollerande syfte,
- 2.7 under handledning genomföra gynekologiska hälsokontroller och rådgivning,
- 2.8 värdera och tillämpa medicinsk diagnostik och tekniker inom barnmorskans kompetensområde,
- 2.9 genomföra dokumentation som berör barnmorskans ansvars- och verksamhetsområde utifrån gällande lagar och författningar,
- 2.10 kunna delta i kvalitetsarbete inom mödrahälsovård, antikonceptionsrådgivning samt BB-vård,
- 2.11 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,
- 2.12 visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbete.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 reflektera över betydelsen av ett professionellt förhållningssätt i mötet med kvinnan samt hennes familj och närstående grundat i en humanistisk människosyn och utifrån de mänskliga rättigheterna,
- 3.2 reflektera över personlig yrkesväxt som barnmorska och identifiera ytterligare behov av kunskap,
- 3.3 reflektera över hur intersektionella aspekter kan påverka vården,
- 3.4 reflektera över amningen, amningsstödet och amningsupplevelsens betydelse för en hållbar utveckling (social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet).

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av:

- verksamhetsförlagd utbildning inom mödrahälsovård och BB- vård
- reflektionsseminarium
- reflekterande loggbok

Undervisningen sker genom flexibelt lärande. Arbetsformen vid flexibelt lärande förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten dator, webbkamera och headset. Studierna baseras på självständiga studier. Kommunikation mellan lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg.

Undervisningen består av kliniska studier såväl som verksamhetsförlagda.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Verksamhetsförlagd examination inom mödrahälsovård

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.12

Högskolepoäng: 6,0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Verksamhetsförlagd examination inom BB-vård

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.9, 2.10, 2.12

Högskolepoäng: 4,0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Verksamhetsförlagd examination inom antikonception

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1, 2.6, 2.9, 2.10, 2.12

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Reflekterande loggbok

Lärandemål: 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.11, 3.3, 3.4

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Reflektionsseminarium

Lärandemål: 3.1, 3.2

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första examinationstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade "uppsamlingstentamen", erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagd utbildning har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Arman, M., Dahlberg, K. & Ekebergh, M. (red.) (2015). *Teoretiska grunder för vårdande*. Stockholm: Liber. 50 s.

Berg, M. & Lundgren, I. (red.) (2010). *Att stödja och stärka: Vårdande vid barnafödande*. 2. uppl., Lund: Studentlitteratur. 50 s.

Berglund, M. & Ekebergh, M. (red.) (2019). *Reflektion i lärande och vård: En utmaning för sjuksköterskan*. 2. uppl., Lund: Studentlitteratur. 360 s.

Colson, S. (2012). Biological Nurturing: The Laid-back Breastfeeding Revolution. *Midwifery Today spring*, 101, ss. 9-12.

Heise Löwgren, C. (red.) (senaste upplagan). *Författningshandbok för personal inom hälso- och sjukvård*. Stockholm: Liber. 460 s.

Kylberg, E., Westlund, M. & Zwedberg, S. (2018). *Amning i dag*. Stockholm: Gothia. 189 s.

- Lindgren, H., Christensson, K. & Dykes, A-K. (red.) (2016). *Reproduktiv hälsa: Barnmorskans kompetensområde*. Lund: Studentlitteratur. 250 s.
- Lykke, N. (2003). Intersektionalitet: Ett användbart begrepp för genusforskningen. *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, 1, ss. 47-54.
- Läkemedelsverket (2014). Antikonception: Behandlingsrekommendation. *Information från läkemedelsverket*, 2, ss. 14-28. [Återfinns elektroniskt].
- McFadden, A. et al. (2017). Support for healthy breastfeeding mothers with healthy term babies. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 2:CD00114, DOI: 10.1002/14651858.CD001141.pub5. 30 s.
- Palmér, L. & Gustafsson, I. (2020). A theoretical model of caring for women with breastfeeding difficulties: The breastfeeding story as a hub for caring practice [före tryckning]. *International Journal for Human Caring*.
- Regeringskansliet (2015). *Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling*. Stockholm: Regeringskansliet. 38 s. [Återfinns elektroniskt]
- Rollins, N.C., Bhandari, N., Hajeebhoy, N., Horton, S., Lutter, C.K., Martines, J.C., Piwoz, E.G., Richter, L.M. & Victora, C.G. (2016). Why invest, and what it will take to improve breastfeeding practices. *The Lancet*, 387:10017, ss. 491–504. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)01044-2](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(15)01044-2)
- SFOG (2016). *Mödrahälsovård, Sexuell och Reproduktiv Hälsa: Rapport nr 76*. SFOG. 104 s. [Återfinns elektroniskt].
- Stockholms läns landsting (2016). *Regionalt vårdprogram: Bröstkomplikationer i samband med amning*. Stockholm: Stockholms läns landsting. 48 s. [Återfinns elektroniskt].
- Young, I.M. (2005). *On Female Body Experience: "Throwing Like a Girl" and Other Essays* (Studies in Feminist Philosophy). Oxford: Oxford University Press. 20 s. [e-bok]

Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i *Barnmorskeutbildning*, 90 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.